

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 887/2025
09.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Вуковић, председника већа, Слободана Велисављевића, Милене Рашић, Александра Степановића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених Мартина Цекића и АА, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђуре Благојевића и браниоца окривљеног Мартина Цекића, адвоката Зорана Стамболића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 57/23 од 21.05.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 528/24 од 28.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 09.09.2025.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ђуре Благојевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 57/23 од 21.05.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 528/24 од 28.03.2025. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

II

ОДБАЦУЈЕ СЕ као неблаговремен захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Мартина Цекића, адвоката Зорана Стамболића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу К 57/23 од 21.05.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 528/24 од 28.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу К 57/23 од 21.05.2024. године окривљени Мартин Цекић оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју му је урачунато време лишења слободe од 13.12.2019. године до 14.12.2019. године, а окривљени АА је оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ и осуђен је на новчану казну у одређеном износу од 120.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде и истовремено је одређено да ако окривљени не плати новчану казну у остављеном року иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да се окривљеном у изречену новчану казну урачунава време лишења слободe од 13.12.2019. године до 14.12.2019. године. Истом пресудом окривљеном АА, сходно члану 246а став 5. КЗ у вези члана 87. КЗ, одузета је опојна дрога марихуана у нето маси 2,42 грама, која опојна дрога се по правноснажности пресуде има предати надлежној полицијској управи ради уништења.

Истом пресудом окривљени су обавезани да солидарно плате ВЈТ у Нишу износ од 125.000,00 динара и то окр. Цекић Мартин износ од 42.446,54 динара и окр. АА износ од 35.321,54 динара, као и Вишем суду у Нишу солидарно плате износ од 1.910,00 динара и паушални износ од 30.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 528/24 од 28.03.2025. године одбијене су као неосноване жалбе ВЈТ у Нишу, браниоца окривљеног Мартина Цекића и браниоца окривљеног АА а првостепена пресуда је потврђена.

I

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Ђура Благојевић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 3., 4. и 5. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или преиначи побијане пресуде и донесе ослобађајућу пресуду, као и да донесе одлуку да трошкови кривичног поступка падају на терет буџета.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Ђура Благојевић у образложењу захтева за заштиту законитости указује да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се пресуде заснивају на доказу на коме се не могу заснивати и то на потврди о привремено одузетим предметима МУП Дирекција полиције ПУ Ниш, ОКП Група за борбу против дрога од 12.12.2019. године.

С тим у вези наводи да је потврда о привремено одузетим предметима сама по себи и по начину прибављања супротна одредбама ЗКП, јер иста није пронађена код окривљеног АА већ је окривљени био приморан од стране полицијских службеника да потпише наведену потврду услед примене силе. Бранилац истиче да полицијски службеник приликом претреса аутомобила у коме се налазио окр. АА није поступао у складу са одредбама члана 97. Закона о полицији, којим је прописан начин заустављања и прегледања лица, предмета и саобраћајних средстава, већ је применио силу како би изнудио исказ да је предметна опојна дрога која је пронађена на патосници аутомобила власништво окр. АА. Бранилац истиче да је у конкретној ситуацији полицајац требало да набави наредбу за претресање у временском року наведеном у члану 97. став 9. Закона о полицији. Имајући наведено у виду, на овако прибављеном доказу се не може заснивати одлука суда.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је да ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела... да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ... а у ставу 2. истог члана прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. полиција може: да тражи потребно обавештење од грађана, да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага, ... да предузме друге потребне мере и радње, те да о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи и предметима који су пронађени или одузети, а могу бити од интереса за кривични поступак, састави записник или службену белешку.

Одредбом члана 147. ЗКП прописано је да ће орган поступка предмете који се морају одузети по кривичном законiku или могу послужити као доказ у кривичном поступку привремено одузети и обезбедити њихово чување, док је одредбама члана 150. ЗКП прописано да се лицу од кога су предмети одузети

издаје потврда у којој ће се ти предмети описати, навести где су пронађени, од кога се одузимају као и својство и потпис лица које радњу спроводи.

Према потврди о привремено одузетим предметима МУП Дирекција полиције ПУ Ниш, ОКП Група за борбу против дрога од 12.12.2019. године, произлази да је овлашћено службено лице на основу члана 147. ЗКП, приликом предузимања потребних мера из чл.286. став 1. и 2. ЗКП, дана 12.12.2019. године, од окривљеног АА привремено одузело предмете: 1) један пакетић ПВЦ у коме се налазила биљна материја зелене боје налик на опојну дрогу марихуану у бруто тежини од око 3,6 гр., 2) 1 мобилни телефон марке „Хонор“ са два ИМЕИ броја наведених у потврди са сим картицама оператера „ВИП“ и „Теленор“ серијских бројева наведених у потврди, а коју потврду је без примедби потписао окривљени АА, у својству грађанина, као и овлашћено службено лице Срђан Петровић.

Према томе, потврда о привремено одузетим предметима МУП Дирекција полиције ПУ Ниш, ОКП Група за борбу против дрога од 12.12.2019. године је сачињена сходно овлашћењима службених лица у слислу члана 286. ЗКП и испуњава све законске услове у смислу члана 147. и 150. ЗКП, имајући у виду њену садржину, па по оцени Врховног суда, формално по начину прибављања и по садржини није у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку.

Имајући у виду наведено, изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, су неосновани.

Поред тога, бранилац окривљеног АА у образложењу захтева за заштиту законитости указује да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер је суд извршио увид у списе предмета који је вођен против малолетног ББ, а у ком поступку није учествовао окривљени АА, нити је малолетни ББ саслушан пред Вишим судом у Нишу, те да вршење увида у списе другог предмета који је вођен према малолетном лицу представља незаконити доказ.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП прописано је да се упознавање са садржином записника о исказима сведока, саопштених или већ осуђених саучесника у кривичном делу, као и записника о налазу и мишљењу вештака, може по одлуци већа обавити сходном применом члана 405. ЗКП (дакле вршењем увида у садржај или читањем), ако је реч о исказу саопштеног према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом.

Одредбом члана 2. тачка 14) ЗКП прописано је да је „поступак“ предистражни и кривични поступак.

Из списка предмета произлази да су кривичном пријавом били обухваћени окривљени Мартин Цекић, окривљени АА, као и мал. ББ, односно били су у односу саокривљених у истом предмету у току предистражног поступка, након чега је поступак у односу на окривљеног Мартина Цекића раздвојен доношењем наредбе о спровођењу истраге Кти 113/19 од 14.12.2019. године, те подизањем оптужница против окривљених Мартина Цекића и АА ВЈТ у Нишу Кт 194/19 Кти 113/19 од 08.12.2020. године, с обзиром да су у питању пунолетна лица, па су њихове радње издвојене из истог животног догађаја, док је у односу на малолетног ББ ВЈТ у Нишу поднео предлог за изрицање кривичне санкције КТМ 363/19 од 27.05.2020. године, у складу са одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Имајући у виду чињеницу да су окривљени АА и мал. ББ, били у односу саокривљених у истом предмету у току предистражног поступка, да је поступак у односу на окривљеног АА раздвојен, то је првостепени суд, по ставу Врховног суда правилно поступио, када је извршио увид у записник о саслушању малолетног ББ, дат пред судијом за малолетнике Вишег суда у Нишу од 25.02.2020. године, сходно одредби члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП.

По оцени Врховног суда, упознавање са садржином записника о исказима осуђених саучесника у кривичном делу, према којима је поступак раздвојен или окончан правноснажном осуђујућом пресудом, начин је извођења доказа на главном претресу, сходно одредбама члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП и члана 405. ЗКП, па се ови искази могу користити као доказ у кривичном поступку, те читањем тих исказа датих у току поступка, није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Питањем законитости потврде, са аспекта одбране окривљеног- тврдњама о наводној примени силе која је над њим вршена пре потписивања потврде, се бавио првостепени суд и имајући у виду све околности, закључио да се не могу прихватити тврдње окривљеног у погледу примене силе и наношења повреда од стране полицијског службеника након заустављања возила јер је потврда потписана у полицијској станици без примедби. Детаљна анализа доказа о наводима окривљеног представља утврђивање чињеничног стања, па је и питање условљености потписивања потврде претходно спроведеном применом силе над њим, на коју се поново указује у захтеву за заштиту законитости, ствар утврђивања чињеничног стања, којом се Врховни суд, по ванредном правном средству, не може бавити, јер повреда закона из члана 440. ЗКП не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости у смислу цитиране одредбе члана 485 став 4. ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног у осталом делу захтева се такође бави чињеничним питањима у погледу оцене и истинитости навода садржине исказа сведока полицијског службеника ВВ. Бранилац истиче да чињенично стање није правилно утврђено, да суд није извео доказ суочењем полицијског службеника ГГ

и окр. АА на околности примене силе, те да окривљени АА није имао везе са опојном дрогом, на који начин оспорава чињенична утврђења нижестепених судова и даје сопствену анализу утврђеног чињеничног стања, односно истиче повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поред тога бранилац истиче повреду закона из члана 15. и 16. ЗКП, као и 395. ЗКП, што произлази из садржине захтева.

Међутим како повреде одредаба члана 440. ЗКП, 15. и 16. ЗКП, као и члана 395. ЗКП, сходно одредби члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у напред наведеном делу, оценио као недозвољен.

Поред тога, бранилац окривљеног АА у захтеву истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 246. став 6. КЗ, наводима да је окривљени открио од кога набавља опојну дрогу, па је суд требало да окривљеног ослободи од казне.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд, оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 246. став 5. КЗ прописано је да се учинилац дела из става 1. до 4. овог члана који открије од кога набавља опојну дрогу може ослободити од казне.

Стога, и у ситуацији када су испуњени услови из цитираног члана закона, наведена могућност која је прописана чланом 246. став 5. Кривичног законика није обавезујућа за суд, не ради се о императивним одредбама, већ о могућности ослобођења од казне приликом изрицања кривичне санкције, које околности процењује суд приликом доношења одлуке, па самим тим није учињена повреда закона из члана 439. тачка 3) ЗКП у вези члана 246. став 5. КЗ, како то неосновано наводи бранилац окривљеног, па је захтев и у том делу оцењен као неоснован.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у ставу првом изреке пресуде.

II

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Мартина Цекића, адвокат Зоран Стамболић, због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са

предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање другостепеном суду, као и да одложи извршење казне затвора до одлуке по захтеву за заштиту законитости

Врховни суд је у седници већа размотрио списе предмета, са захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости је неблаговремен.

Одредбом члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да ће Врховни суд у седници већа решењем одбацити захтев за заштиту законитости, ако није поднет у року из члана 485. став 3. и 4. ЗКП.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП, прописано је да због повреда тог законика (члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10), став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4.) учињених у првостепеном поступку и поступку пред жалбеним судом, окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, с обзиром на одредбу члана 71. тачка 5) ЗКП, којом су права браниоца одређена и ограничена садржином права окривљеног.

Имајући у виду да је окривљени Мартин Цекић пресуду Апелационог суда у Нишу Кж1 528/24 од 28.03.2025. године, према повратници у списима предмета, примио дана 05.05.2025. године, последњи дан за подношење захтева за заштиту законитости био је 04.06.2025. године (среда). Бранилац окривљеног Мартин Цекић, адвокат Зоран Стамболић, је захтев за заштиту законитости поднео дана 26.06.2025. године, дакле након протеча рока од 30 дана који је прописан одредбом члана 485. став 4. ЗКП, услед чега је Врховни суд оценио захтев неблаговременим.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у ставу два изреке пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Татјана Вуковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић

